

היזמים

www.TheMarker.com

תצלום: אייל טואב

דרושים להשקעה: עסקים עם ערכים

חנוך ברקת, לשעבר מנכ"ל איפקס, עבר מהפך תודעתי. באחרונה הוא ייסד קרן ייחודית המשקיעה בעסקים שמשלבים מטרות רווח עם שליחות חברתית. מבחינתו מדובר ב"קפיטליזם ריאלי"

מאת טלי חרותי-סובר

עד לפני שלוש שנים שיכשך חנוך ברקת בבישרון בביצת ההון סיכון. המהנדס, שלא הצליח להקים סטארטאפ משלו, עמד במשך כעשור בראש קרן איפקס ישראל, אחת הקרנות הבולטות במגזר ההון הסיכון, שהשקיעה בניהולו של ברקת ב-44 מיזמים במגוון תחומים. אחת ההשקעות היתה בבזק המופרטת, יחד עם חיים סבן, בסך כמיליארד דולר בתהליך שארך שנתיים. "זה היה מרתק", אומר

ברקת. "אין דין השקעה מורכבת כמו בזק כדין השקעה בסטארטאפ בשלב הסיד (השלב הראשוני) - גם אם הוא נהפך לבסוף לחברה כמו קומטאץ' או סרגון". למרות הסיפוק המקצועי הגדול, סימנה בזק לברקת (אין קשר לראש העיר ירושלים) את סוף דרכו בחברה. "מיציתי", הוא אומר. ואולם במקביל להחלטה לפרוש עבר ברקת תהליך עמוק של מודעות עצמית. מתחילת 2006 ובמהלך השנתיים הבאות עסק ב"מסע אל הנשמה", שכלל סדנאות, קורסים, ביקורים בהודו ולימודי קואצ'ינג. "חיפשתי את דרכי והבנתי שכיום, לאחר קריירה בת שנים רבות בתחומי ההייטק וההון סיכון, אני רוצה לעסוק בתחום היוממות החברתית", אומר ברקת. ללא פרסום או הודעות בומבסטיות, הקים ברקת את קרן דואלים להשקעה בעסקים עם ערכים. לצדו עובדת תמר לוי, שמלווה אותו מקצועית שנים רבות. כל קציב הקרן מבוסס על

חשבוננו האישי של ברקת, אם כי השניים מתכננים גיוס הון נוסף לאחר ההשקעות הראשונות. נשמע כמו סיפור קלאסי של שכיר-בכיר שיצא עם הבילה ממקום עבודתו, ולאחר שעשה מספק לביתו החליט להחזיר לקהילה, בעקבות משבר אמצע החיים והתעוררות המצפון. "אני רואה את זה אחרת. אני מאמין בשילוב של עסקים למטרות רווח עם שליחות חברתית - זו התשובה למצב הכלכלי כיום. המשבר הוכיח שעסקים בלי נשמה לא נותנים תשובה מספיק טובה גם למגזר העסקי. הם מתמוטטים ולוקחים אתם מעגלים משיקים להם. עסקים שפועלים על בסיס ערכים חברתיים הם העתיד. אני רוצה לסייע בכל דרך לעסקים שמוקמים למטרות רווח אבל מתפרשים על מקסום הרווח לטובת הפעילות החברתית". כל חברה וארגון שמבדר את עצמו מתהדר באחריות תאגידית ובתרומה לקהילה. "זה שלעסק יש אחריות חברתית לא הופך אותו לעסק חברתי. המהות של העסקים שאני מחפש היא חברתית.

חנוך ברקת ותמר לוי במסעדת לילית. העתיד שייך לעסקים הפועלים על בסיס חברתי

כטורדיו ליוגה הוא גם עסק חברתי שעושה טוב לנשמה? "נצטרך לברוק את המודל העסקי ולהחליט. באיפקס בחנו במהלך השנים 4,000 פניות והשקענו ב-44 מיזמים. גם פה נצטרך לבחור".

לא גוזר קופון

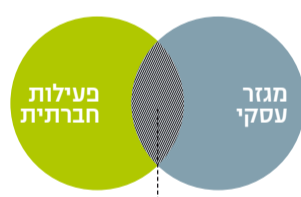
ברקת אינו מוכן לנקוב בסכום שהשקיע מכיסו, אבל המתמטיקה פשוטה: הקרן מחפשת בשלב ראשון ארבעה-חמישה עסקים קטנים וחברתיים, עדיף כאלה שמשוגלים להוכיח פעילות, וככל אחד מהם להשקיע עד 500 אלף שקל. המודל לפיו פועלת הקרן הוא מודל הון סיכון, כפי שברקת מכיר היטב: לאחר השקעת ההון ילווה את המיזם צוות מוביל שיקנה ניהול עבודה ברורים (דירקטוריון, דיווח וניהול). המיזם יקבל תמיכה שיווקית ופיתוח עסקי, וכן ליווי ברמה האסטרטגית ונטוורקינג.

ברקת ולוי מתכננים להפעיל את הקשרים שצברו כדי לעזור לעסקים "שלהם". בשונה מקרנות "רגילות", ברואלים יורמו רווחי המיזמים בחזרה אל הקרן וישקעו בפרויקטים נוספים. "אני לא גוזר

קופון", מסכם ברקת. למה בעצם? אם אתה פועל עסקית, למה לא עדי הסוף? התשובה של ברקת קצת מבולבלת, ומוכיחה כי הקו הדק שמפריד בין עסקים ופילנתרופיה עוד לא ברור לגמרי. מדברי ברקת ניתן להבין כי השקעותיו הנוכחיות בתחומי הפיננסים והנדל"ץ מספקים לו את הבסיס הנאות להקמת הקרן. באחרונה נסגרה ההשקעה הראשונה של הקרן במסעדת לילית בתל אביב, שהופעלה על ידי עמותת עלם ואיפשרה לבני נוער בסיכון להתמחות בתחום ההסעדה, והיתה חייבת לשנות מודל עסקי כדי לשרוד. "השקענו בה כי היא עסק שהפרופיל העסקי שלו מתאים מאוד לרואלים", אומר ברקת. "מדובר במסעדת גורמה שמושכת קהל רחב וממקסמת רווחים, אבל במקביל משמשת גם כבית לנוער שמקבל הזדמנות לשקם את חייו. זו מבחינתי ההגדרה של קפיטליזם ריאלי: לא פסול לפעול למטרת רווח, אבל המטרה צריכה להיות חיובית וטובה". yazam@TheMarker.com

"המשבר הוכיח שעסקים בלי נשמה לא נותנים תשובה מספיק טובה גם למגזר העסקי. הם מתמוטטים ולוקחים אתם מעגלים משיקים להם"

מטרות משותפות

עסקים חברתיים למטרות רווח

תחום פעילות: השקעה וליווי של עסקים קטנים למטרות רווח ובעלי מהות חברתית מובהקת **יעד:** השקעה בארבעה-חמישה מיזמים ב-2009 **היקף השקעה:** עד 500 אלף שקל למיזם **בעלים:** חנוך ברקת **מנהלים:** חנוך ברקת ותמר לוי **קריטריונים להשקעה:** חברה בע"מ למטרות רווח, יזם עם ראייה עסקית ושליחות חברתית. עדיפות לעסקים פעילים

קרן דואלים

הוקם המרכז הארצי ליזמות ירוקה

מט"י חדרה, בסיוע הרשות לעסקים קטנים ובינוניים ומשרד התמ"ת, הקימו את עסק ירוק - המרכז הארצי ליזמות ירוקה, שיעניק שירותי ייעוץ לעסקים הפועלים בתחום. הרשות ומט"י חדרה השקיעו בהקמה כ-150 אלף שקל, והם מחפשים שותפים במגזר הפרטי והציבורי. המרכז יעניק חניכה ליזמים בעלי עסקים ויעביר קורסים עסקיים בתחום הירוק: יזמות ירוקה, שיווק ירוק, הפניה למקורות מימון ייחודיים וקישור למשקיעים, יידוק מקומות עבודה ועסקים, קידום שיווקי במסגרת משותפת ורישום עסקי, תיירות אקולוגית - ייעוץ, ליווי וחניכה לתיירנים. "אנו במט"י צריכים להוביל את הסיוע לעסקים קטנים ובינוניים בהדשנות, ולפתח כלים חדשים ורלוונטיים לשוק העיתיד", אמר דורון פהימה, מנכ"ל מט"י חדרה. "השוק הירוק אינו טרנד, אלא הזדמנות עסקית, ומי שיקפוץ על העגלה כעת ירוויח בטווח הארוך".

קרן שמש מסכמת שנה

ב-2008 העניקה קרן שמש כ-15 מיליון שקל וסייעה בפתחתם של כ-180 עסקים חדשים. על רקע המשבר הכלכלי, נערכת הקרן לקראת 2009 בעזרת תוכנית עבודה הכוללת העמקת התמיכה בקרב העסקים הקיימים, בדמות סיוע נוסף במימון. בנוסף, יוגבר הייעוץ הפיננסי באמצעות היועצים המקצועיים והמנטורים המלווים את היזמים. לפי נתוני העלות בפועל, ב-2008 השקיעה קרן שמש כ-4,000-5,000 דולר לפתיחת עסק, לרבות הליווי וההשקעה בשיפור תוחלת השרידות שלו והעסקת שלושה עובדים בממוצע. לעזרת העסקים החדשים הוקם מועדון המנטורים, שמאפשר לאנשי עסקים להביא את ניסיונם לידי ביטוי במגרש לעשייה חברתית יוצאת דופן. במסגרת זאת, התקיימו השנה הרצאות העשרה לבעלי עסקים קטנים בעזרת מומחים מתנדבים, כנסים ייעודיים למנטורים והכשרות למתנדבים בתוכנית.

3,000 יורו לסרט מנצח על יזמות

באחרונה הודיע האיחוד האירופי על פתיחתה של תחרות סרטים בנושא יזמות. הזוכה יקבל 3,000 יורו, המקום השני 2,000 יורו והמקום השלישי 1,000 יורו. על הסרטונים, באורך 3-1 דקות בלבד, לעסוק באחד משלושה נושאים: הרוח היזמית (The Entrepreneurial Spirit), יזמות חדשנית (Innovative Entrepreneurship) ויזמות אחראית (Responsible Entrepreneurship). את הסרטונים יש להגיש עד סוף מארס, והפרס יוענק כבריסל ב-6 במאי, עם פתיחת שבוע היזמות שמארגן האיחוד. למעט הנושא ואורך הסרט, המתחרים אינם מוגבלים בדבר ויכולים להיות בני כל גיל, מקצוע ומקום מגורים. פרטים נוספים באתר האיחוד האירופי: <http://ec.europa.eu/enterprise/policy/entrepreneurship/video-award>

תצלום: בלומברג

